

ریاست جمهوری
شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی
شاورین جمهوری دیرشورا

بسمه تعالی

شماره: ۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
تاریخ: ۱۳۹۹/۱۲/۲۰
پوست:

شماره: ۳۹۶۸۱
تاریخ: ۱۳۹۹/۱۲/۲۰
دبیرخانه فرودگاه بین المللی پیام

جناب آقای میراشرفی
رئیس کل محترم گمرک ج.ا.ایران
با سلام و احترام،

همانگونه که مطعند ، بر اساس بند (۷) ماده (۵) مقررات صادرات، واردات و امور گمرکی مناطق آزاد تجاری- صنعتی، کلیه کالاهایی که از خارج کشور به مقصد مناطق آزاد و ویژه اقتصادی یا از مناطق مذکور به مقصد کشورهای خارجی از طریق سرزمین اصلی حمل می‌شوند، تابع مقررات و تشریفات ترانزیت خارجی است. اما پس از تصویب نامه شماره ۴۳۵۳/ت/۵۵۳۰۰ مورخ ۹۷/۰۱/۲۲ هیات محترم وزیران در خصوص ممنوعیت ورود کالا به صورت تجاری به کشور بدون ثبت سفارش، گمرک ج.ا.ایران با توجه به مفاد این تصویب‌نامه و تعمیم آن به ورود کالا به مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و به استناد مصوبه شماره ۱۱۸۴۱۶/ت/۵۰۱۹۳ مورخ ۹۴/۰۹/۰۸ هیات محترم وزیران مبنی بر استقرار گمرک ج.ا.ایران در مبادی ورودی مناطق آزاد، خود را ملزم به اجرای این ممنوعیت دانسته و اقدام به اخذ ثبت سفارش در هنگام ترانزیت کالا به این مناطق نموده است.

با توجه به حکم دیوان عدالت اداری در خصوص ابطال مصوبه شماره ۱۱۸۴۱۶/ت/۵۰۱۹۳ مورخ ۹۴/۰۹/۰۸ هیات محترم وزیران و ملغی نمودن استقرار گمرک ج.ا.ایران در مبادی ورودی مناطق (پیوست) و بر اساس نظریه معاونت حقوقی به شماره ۶۱۹۴۶/۳۵۸۴۲ مورخ ۹۹/۰۶/۰۳ منضم به نامه شماره ۳۵۸۴۲/۱۷۲۲۶۳ مورخ ۹۷/۱۲/۲۰ که اعلام می‌دارد بند یک مصوبه مذکور به ورود کالا به مناطق آزاد و ویژه اقتصادی دلالت نداشته (پیوست)، خواهشمند است دستور فرمایید گمرکات مستقر در مرزهای ورودی کشور بدون دریافت ثبت سفارش، اقدام به اجرای تشریفات ترانزیت خارجی کالا به مناطق آزاد و ویژه اقتصادی نموده و وظیفه دریافت مدارک و مستندات لازم جهت ورود کالا به محدوده مناطق به سازمان‌های مسئول مناطق واگذار گردد.

حمیدرضا مومنی

رونوشت :

- جناب آقای جمالی معاون محترم اقتصادی دبیرخانه جهت پیگیری
- مدیران عامل محترم سازمان های مناطق آزاد و ویژه اقتصادی جهت اطلاع

خیابان ولیعصر، بالاتر از ظفر، بلوار اسفندیار، پلاک ۵۱ کد پستی: ۱۹۶۷۹۱۵۷۷۳ تلفن: ۷۵۲۰۷۰۰۰ فکس: ۲۲۰۵۸۶۵۷

www.freezones.ir - www.info@freezones.ir

۱۴۸۰

شماره: ۶۱۹۴۶
تاریخ: ۱۳۹۹/۰۶/۰۳
ماعت: ۱۲.۴۷
پست: دلو

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

اسکن شد

معاونت حقوقی رئیس جمهور

برستان

جناب آقای مولی

رئیس محترم هیات مدیره و مدیر عامل منطقه آزاد کشم

باسلام و احترام؛

بازگشت به نامه شماره ۹۹/۱۰۰/۸۰۷ مورخ ۱۳۹۹/۰۵/۱۱ در خصوص ترخیص ایهام از تصویب نامه شماره ۲۳۵۲/ت/۵۵۳۰۰ مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۲۲ هیات وزیران موضوع لزوم ثبت سفارش در منطقه آزاد کشم، به پیوست تصویر نظریه شماره ۲۵۸۴۳/۱۷۲۲۶۴ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۰ این معاونت جهت بهره برداری ابفاد می شود.

رئیس امور اسکن
وزیر اطلاعات حقوقی منطقه آزاد کشم

دبیرخانه مرکزی
شماره: ۱۱۰/۱۵۹۰۱
تاریخ: ۱۳۹۹/۰۶/۰۳

شماره: ۳۵۸۲۲ / ۱۷۲۲۶۲
 تاریخ: ۱۳۹۷/۱۲/۲۰
 ماه: ۱۲
 سال: ۱۳۹۷
 شماره: ۳۵۸۲۲ / ۱۷۲۲۶۲

سازمان حقوقی رئیس جمهور

بسمه تعالی

جناب آقای حاجی میرزاای
 دبیر محترم هیأت دولت

با سلام و احترام؛

بازگشت به نامه شماره ۵۵۳۰۰/۱۲۶۲۳۸ مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۶ در خصوص لزوم ثبت سفارش و واردات کالا به مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی با توجه به تصویب نامه شماره ۴۳۵۲/ت/۵۵۳۰۰ مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۲۲ هیأت وزیران، اعلام می‌دارد:

نظر به اینکه در بند «۱» تصویب نامه فوق‌الذکر مقرر گردیده:

«واردات کلیه کالاها به صورت تجاری به کشور اعم از مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و سایر مبادی ورودی بدون ثبت سفارش ممنوع است.»

واردات کالا از خارج به مناطق آزاد و ویژه و مبادلات کالا بین مناطق یادشده، موضوعاً از تکلیف ثبت سفارش موضوع بند مذکور خارج است؛ بنابراین، مصوبه یادشده، ناظر به واردات کالا از مناطق مزبور و سایر مبادی ورودی به داخل کشور است.

رئیس امور بازرگانی
 و رفع اختلافات حقوقی دستگاههای اجرایی

رونوشت:

- ✓ امور هماهنگی و رفع اختلافات حقوقی دستگاههای اجرایی
- ✓ اداره کل حوزه
- ✓ پایگانی نظرات حقوقی - ۳۵۸۲۲/۱

شماره ۴۲۵۲ از ۵۵۲۰۰۰۰

شماره ۱۱۸۸۸۸۸۸

تاریخ

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

شعبه معاملات ارزی

تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۲۸

محل صدور: تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۰۱

وزارت امور اقتصادی و دارایی
شماره ۳۳۷/۱۱/۲۸
تاریخ ۲۸/۱۱/۹۷

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت معادن و تجارت - وزارت راه و شهرسازی
وزارت اطلاعات - وزارت کشور - وزارت دادگستری - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
سازمان برنامه و بودجه کشور - سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران
سند مرکزی مهرزه یا قاجان کالا و ارز

دبیر خانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی

محمد سزایی
رئیس هیات مدیره و
مدیرعامل
مناطق آزاد
صنعتی و
تجارتی
شماره ۱۰۱/۲۸
۱۳۹۷
۲۸/۱۱/۹۷

هیات مدیران در جلسه ۱۳۹۷/۱۱/۲۸ به استناد فصل یکم و سی و هشتم قانون اساسی
جمهوری اسلامی ایران و تبصره (۳) ماده (۶) قانون مهرزه یا قاجان کالا و ارز - مصوب ۱۳۹۲ -
به منظور تسهیل و تسریع در امور زیر تصویب گردید

۱- واردات کلیه کالاهای به صورت تجاری به کشور اعم از مناطق آزاد تجاری - صنعتی و
ویژه اقتصادی و سایر مناطق ویژه و بدون ثبت سفارش ممنوع است.

۲- ارز مورد نیاز کلیه کالاهای ثبت سفارش شده و خدمات از طریق سیستم بانکی و
مرکزهای مجاز در چهارچوب مقررات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تأمین خواهد شد.

۳- واردات بدون ثبت سفارش ارز صرفاً در چهارچوب مقررات صادرات و واردات و ماده (۳۸)
آیین نامه اجرایی آن مجاز است.

۴- ثبت سفارش با ارز متقانی در چهارچوب دستورالعمل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
مجاز است.

۵- نرخ ارز به طور یکسان برای همه صادرات ارزی از تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۲۸ بر اساس هر دلار معادل
(۲۲,۰۰۰) ریال تعیین می شود و متعاقباً در چهارچوب نظام شماره مدیریت شده توسط بانک مرکزی
جمهوری اسلامی ایران اعلام و اتصال می گردد. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است طرح
صلیحتی شامل دستورالعمل های مربوط و تکالیف دستگاه های مختلف را به معاون اول رئیس جمهور
ارزیه نماید و دستگاه های مذکور نیز مکلف به ارائه گزارش عملکرد دستگاه متبوع به ایشان هستند.

۶- کلیه صادرات گران مبالغه دار حاصل از صادرات با مطابق آیین نامه ای که توسط بانک مرکزی
جمهوری اسلامی ایران مشخص می شود به چرخه اقتصادی کشور بازگرداندند.

۷- اجرای تکلیف مذکور به استناد (۶) این دستورالعمل منتهی به استیفاء تعهدات مالیات توسط
وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان امور مالیات کشور) می باشد.

دبیر خانه مرکزی
شماره ۱۱۰۱/۱۶۶
تاریخ ۲۸/۱۱/۹۷

شماره ۱۸۴۱۹ مورخ ۵.۱۲.۱۳۹۰

تاریخ ۱۳۹۰/۱۲/۵

رئیس جمهور
تصویب امر هیات وزیران

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت کشور - وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت امور خارجه - وزارت اطلاعات
وزارت دادگستری - وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
مرکز ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت جهاد کشاورزی - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
گمرک جمهوری اسلامی ایران - ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز
دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی
ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۴/۸/۱۷ به پیشنهاد شماره ۱۷۲۷۳۰ مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۱۹
وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل یکمصد و سی و هشتم قانون اساسی
جمهوری اسلامی ایران و بند (د) ماده (۹) قانون ارتقای سلامت نظام اداری و
مقابله با فساد - مصوب ۱۳۹۰ - تصویب گردید:

۱- کلیه دستگاه‌های مقرر در برنامه راهبردی ارتقای سلامت نظام اداری و مبارزه با فساد
در مبادلات مرزی (بازارچه‌های مرزی، مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و اسکله‌های
خاص) به شرح پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است موظف به اجرای اقدامات مربوط
در حدود اختیارات مصوب مربوط طی زمان‌بندی تعیین شده می‌باشند.

۲- کارگروهی با مسئولیت دبیرخانه ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی و با حضور
نمایندگان وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، کشور، اطلاعات، دادگستری و امور اقتصادی و
دارایی و ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی
و ویژه اقتصادی، مسوولیت بررسی و کنترل پیشرفت برنامه یادشده و آرایه گزارش در مقاطع سه ماهه
در چارچوب این تصویب‌نامه به هیئت وزیران را به عهده خواهد داشت. دستگاه‌های ذی‌ربط موظفند
حسب مورد همکاری لازم را با کارگروه مذکور به عمل آورند.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول
رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور،
معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور،
دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین،
تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها و مؤسسات دولتی،
نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و
دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی
شماره: ۹۴۱۳۶۲۲۷
تاریخ: ۹۴/۹/۲۳

۳۹۴ / ۹ / ۸

راهبردها

- ۱- انسداد دربهای غیرمجاز ورود و خروج کالا به/از مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی.
- ۲- تکمیل وضعیت حفاظت فیزیکی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی.
- ۳- تهیه بانک جامع اطلاعاتی شامل اطلاعات سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی.
- ۴- تهیه و انتشار آمار مربوط به عملکرد اقتصادی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی.
- ۵- حذف مناطق ویژه اقتصادی فاقد توجیه.
- ۶- حذف گمرک سازمان مناطق آزاد تجاری- صنعتی از ساختار و تشکیلات مناطق آزاد تجاری- صنعتی.
- ۷- اجزای کامل قانون و مقررات مبارزه با پولشویی در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی و الزام شرکتهای تجاری و غیرتجاری و سایر اشخاص حقوقی در این مناطق به رعایت مقررات مبارزه با پولشویی در مناطق مذکور.
- ۸- ساماندهی مناطق آزاد تجاری- صنعتی در زمینه ورود کالای همراه مسافر و اعمال مقررات یکپارچه گمرکی در زمینه ورود کالای همراه مسافر در این مناطق.
- ۹- ارتقاء امنیت از طریق ایجاد منطقه ویژه انتظامی در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی. موضوع تبصره ماده (۶) مقررات امنیتی و انتظامی مناطق آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۳- موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۷۱۱۶/ت۹۳ک مورخ ۱۳۷۳/۸/۲۲.
- ۱۰- افزایش هماهنگی بین دستگاههای ذیربط در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی.
- ۱۱- ایجاد شفافیت مالیاتی در مناطق آزاد تجاری- صنعتی از طریق ملزم نمودن شرکتهای ثبت شده در این مناطق به ارائه اظهارنامه مالیاتی و عملکرد مالی خود به ادارات کل سازمان امور مالیاتی کشور.

راهکارهای عملیاتی

- ۱- سازمان‌های مناطق آزاد تجاری- صنعتی و سازمان‌های مسئول مناطق ویژه اقتصادی مکلفند با نظارت دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی اقدامات زیر را به عمل آورند:
 - الف- انسداد دربهای غیرمجاز ورود و خروج کالا از مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی با هماهنگی گمرک جمهوری اسلامی ایران و تکمیل وضعیت حفاظت فیزیکی ظرف یک سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این تصویب‌نامه.
 - ب- تهیه و بروز رسانی بانک جامع اطلاعاتی سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی از جمله دارندگان کارت بازرگانی و پروانه کسب صنعتی در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این تصویب‌نامه.
 - پ- تولید (برای موارد قابل انتشار) آمار فعالیت‌های هر یک از مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی شامل تولید، صادرات، عادات مجدد، سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، واردات و ترانزیت خارجی و صدور گواهی مبدأ به صورت ماهانه، فصلی و سالانه در چارچوب بند (ج) ماده (۵۲) قانون برنامه پنجم توسعه.
 - ت- ایجاد دسترسی به اطلاعات بانک جامع اطلاعاتی و آمار فعالیت‌های هر منطقه موضوع جزءهای (ب) و (پ) این بند براساس قوانین و مقررات مربوط برای دستگاه‌های اجرایی و همچنین اطلاع‌رسانی عمومی مطابق سیاست‌های شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی.

دفتر هیئت دولت

۲- دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی مکلف است ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این تصویب‌نامه نسبت به حذف گمرک سازمان منطقه آزاد تجاری- صنعتی از ساختار و تشکیلات مناطق آزاد تجاری- صنعتی اقدام نماید.

تبصره- در اجرای مفاد این بند، فواینین و مقررات مربوط به ورود و خروج کالا به یا از مناطق آزاد تجاری- صنعتی توسط گمرک ایران اعمال می‌شود. سایر وظایف گمرک سازمان مناطق آزاد تجاری- صنعتی به موجب مصوبه شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی به واحد ذی ربط مناطق مذکور واگذار می‌گردد.

۳- دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی مکلف است به منظور رعایت ملاحظات اساسی سرزمینی و مفاد ماده (۱) قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴- نسبت به ارزیابی مناطق ویژه اقتصادی و آرایه پیشنهاد حذف مناطق فاقد توجیه اهداف مصوب، ظرف شش ماه اقدام نماید.

۴- وزارت کشور مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این تصویب‌نامه با هماهنگی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی نسبت به تشکیل منطقه ویژه انتظامی موضوع تبصره ماده (۶) مقررات امنیتی و انتظامی مناطق آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۲- موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۷۱۱۶/ت۹۳ک مورخ ۱۳۷۳/۸/۲۲ در مناطقی که فاقد منطقه ویژه انتظامی هستند، اقدام نماید.

۵- کلیه شرکتهای تجاری، موسسات غیر تجاری و سایر اشخاص حقوقی در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی ملزم به رعایت دستورالعمل اجرایی مبارزه با پولشویی در شرکتها و موسسات غیر تجاری مصوب شورای عالی مبارزه با پولشویی مورخ ۱۳۹۱ و اصلاحات بعدی آن می‌باشند.

۶- شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی موظف است ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این تصویب‌نامه پیشنهاد لازم برای تحت نظارت قرار دادن ورود و خروج کالا در جزیره قشم به تفکیک منطقه آزاد تجاری- صنعتی و منطقه ویژه اقتصادی را جهت تصویب به هیئت وزیران ارائه نماید.

۷- دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی مکلف است با همکاری ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و گمرک جمهوری اسلامی ایران ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این تصویب‌نامه نسبت به تجدیدنظر در تصویب‌نامه شماره ۲۵۰۵۹/ت۱۵۶۷۴۰ مورخ ۱۳۹۲/۳/۱۸ اقدام و پیشنهاد لازم را به هیئت وزیران ارائه نماید.

۸- دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این تصویب‌نامه برنامه راهبردی نحوه ایجاد جاذبه، مقررات زدایی و روان‌سازی تسهیلات قانونی در رنستای اقتصاد مقاومتی و توسعه صادرات و جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی و تقویت نقش بخش خصوصی در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی را تهیه و جهت تصویب به مراجع قانونی ذی ربط ارائه نماید.

۹- شرکتها و موسسات ثبت شده در مناطق آزاد تجاری- صنعتی موظفند اظهارنامه مالیاتی و عملکرد مالی خود را طبق دستورالعمل مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی، سالانه به ادارات کل سازمان امور مالیاتی ارائه نمایند.

دفتر هیئت دولت

بِسْمِ تَعَالَى

قوه قضائیه
دیوان عدالت اداری

تاریخ: ۱۳۹۹/۱۱/۲۵

شماره سیلور: ۹۸۰۹۹۸۰۹۰۵۸۰۰۲۱۲

شماره کلاس: ۹۸۰۰۴۹۹

پیوست: دارد

از: دفتر هیات عمومی دیوان عدالت اداری

به: ابوالفضل روحی جهرمی (حقیقی)

نشانی: تهران - تهران - شهر تهران ۱ - خ شریعتی - دوراهی قلعهک - کوچه پابرجا - بلاک ۵۶ - طبقه دوم
به پیوست یک نسخه رونوشت دادنامه شماره دادنامه های

۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۶۰۷ الی ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۶۰۵ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۰۴

صادره از هیات عمومی ارسال می گردد. خواهشمند است نسخه ابلاغ شده این برگ را با قید تاریخ رویت و
گواهی مأمور مربوطه اعاده فرمایند.

شهدی نویسنده
مدیر دفتر هیات عمومی
دیوان عدالت اداری

دیوان عدالت اداری - تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نیش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری -
تلفن: داخلی (۷۵۳۵) - ۰۲۱ - ۵۱۲۰۰۰

دیوان عدالت اداری - تهران - بزرگراه سناری - بلوار شهید مخیری - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری -
داخلی (۷۰۲۵) ۰۲۱ - ۰۱۲۰۰ :تلفن

(نسخه ۱۳۶۴ تاریخ بیلد ۰۳:۰۱:۴۹:۱۱/۱۳۹۹)

کلاسسه قضایی:

9800499

شماره دادنامه:

9909970905811605

موضوع خواسته:

... انطال مفاد بند ۶ راهبردها و بند

تاریخ تصویب:

1399/11/04

شاکس:

ابوالفضل روحی چهرمی

امضا کننده:

(رئیس دیوان)

درخواست دهنده:

نتیجه رای:

انطال شد

طریق شکایت:

دفتر امور حقوقی دولت و نامه

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره پرونده: ۹۸۰۰۴۹۹-۹۹۰۰۲۵۰-۹۹۰۱۶۴۳

مرجع رسیدگی هیات عمومی دیوان عدالت اداری

شاکیان ۱- آقای ابوالفضل روحی چهرمی ۲- سازمان منطقه آزاد تجاری- صنعتی تشم ۳- مؤسسه شورای هماهنگی و همکاری فعالین اقتصادی مناطق آزاد با وکالت آقای امیررضا افشار

موضوع شکایت و خواسته ابطال بند ۶ راهبردها و بند ۲ راهکارهای عملیاتی بخش (ب) مصوبه شماره ۱۶/۱۸۴۱۶ت.۱۹۳-۵۰-۹۸م.۱۳۹۴ هیات وزیران

گردش کار ۱- شاکیان به موجب دادخواست هایی جداگانه ابطال بند ۶ راهبردها و بند ۲ راهکارهای عملیاتی بخش (ب) مصوبه شماره ۱۶/۱۸۴۱۶ت.۱۹۳-۵۰-۹۸م.۱۳۹۴ هیات وزیران را خواستار شده اند و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده اند که:

۱- مطابق مدلول مواد ۴۰۱ و ۱۴ از قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی ایران و با تمسک به اهدافی که تحقق آنان ایجاد این مناطق را توجیه می کند برای هیات وزیران مسئولیت هایی را ایجاد و تعیین نموده و مبادلات بازرگانی آن مناطق را با خارج نمودن از شمول مقررات صادرات و واردات (مقرراتی که در سرزمین اصلی به وسیله گمرک ایران اعمال می گردد) مستثنی نموده و این مبادلات و تشریفات گمرکی مربوط به محدوده هر منطقه را مجزا از سرزمین اصلی دانسته و متعاقب این قانون با تفویض اختیارات هیات وزیران به شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی مقررات صادرات و واردات و امور گمرکی مناطق آزاد در مورخ ۱۳۷۳م.۲/۱۹ به تصویب این شورا رسیده و به موجب ماده ۳ آیین نامه (ثبت گمرک) که به منظور اخذ آمار کالاهای وارده به منطقه آزاد بوده به سازمان منطقه آزاد محول گردیده. در ادامه به استناد مصوبه ۱۳۷۳م.۲/۱۹ شورای عالی مناطق آزاد مقررات صادرات و واردات و امور گمرکی مناطق آزاد به مقرراتی اطلاق می گردد که در چهارچوب قانون چگونگی اداره مناطق آزاد با تصویب شورای عالی و توسط سازمان در مناطق آزاد اجرا می

گردد. در این مصوبه منظور از گمرک سازمان واحدی از زیر مجموعه سازمان مناطق آزاد نامبرده شده که مجری مقررات و صادرات و واردات در هر منطقه است و این مصوبه در راستای ماده ۲۷ از قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری است که برابر با قانون مذکور کار دستگاه های اجرایی وابسته به قوه مجریه اختیارات خود را به رییس هیأت مدیره و مدیر عامل سازمان مناطق تفویض نموده اند.

۲- برابر با مفاد ماده ۲۳۵ و ۱۱۲ و بند (الف) از آن ماده از قانون پنجاه و پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و ماده ۶۵ از قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور که به منظور ایجاد نقش مؤثر مناطق آزاد و دست یابی به سند چشم انداز بیست ساله نظام و رشد اقتصادی مناسب- کلیه وظایف و اختیارات و مسئولیتهای دستگاه های اجرایی دولتی مستقر در این مناطق را به استثناء نهادهای دفاعی و امنیتی به مدیران سازمانهای مناطق آزاد واگذار و صراحتاً بیان داشته که سازمانهای مناطق آزاد منحصرأ بر اساس قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی اداره می گردند بدین وصف گمرک مناطق آزاد تجاری در شمول آن و مستثنی از این قاعده نخواهد بود و مصوبه مورد اعتراض در تعارض با قوانین مورد اشاره است.

۳- مطابق با مندرجات ماده ۳ قانون گمرک و سایر شقوق آن و ماده ۱۶۵ از قانون که نامی از مناطق آزاد در آن ذکر نگردیده و یا عنایت به ماده ۴ و ۱۴ قانون چگونگی مناطق آزاد تجاری چگونگی تفکیک وظایف گمرک و سازمان منطقه آزاد که به ترتیب به ثبت گمرکی به وسیله گمرک ایران و اعمال مقررات ورود و خروج کالا و انجام تشریفات گمرکی مربوط به وسیله سازمان هر منطقه و مستثنی شدن قانون و مقررات صادرات و واردات در مناطق آزاد تجاری- صنعتی مصوب ۱۳۷۲م۶م۷ و بند (الف) از ماده ۱۱۲ قانون پنجاه و پنجم توسعه (۱۳۹۴-۱۳۹۰) و ماده ۹ و بند (د) از قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد از جمله در مناطق آزاد مصوب ۱۳۸۷م۲م۲۹ صرفأ تصویب برنامه های راهبردی مشخص در این مناطق را به وسیله دولت مجاز دانسته و این در حالی است که مدلول بند ۶ راهبردها و بند ۲ راهکارهای عملیاتی بخش (ب) مصوبه مورد اعتراض بیانگر نقض حاکمیتی قانون لازم اجرای اداره مناطق آزاد و حذف قسمتی از مسئولیتهای و اختیارات و وظایف محوله قانونی آن مناطق است که منجر به نقض استقلال و اهدافی که سبب ایجاد و تحقق آن مناطق گردیده می باشد و به هیچ وجه واجد ماهیت راهبرد و راهکار موافق با قانون نخواهد بود.

۴- علی هذا نظر به مراتب فوق و نظر به اینکه تمامی آحاد جامعه مکلف به اجرای قوانین و مصوبات مجلس شورای اسلامی می باشند و نظر به اینکه مصوبات و آیین نامه ها مغایر با قوانین فاقد ضمانت اجرایی و قانونی است و از طرف دیگر مصوبه مورد اعتراض بر خلاف ذات قوانین و واجد قیوح عمومی و سبب تضییع حقوق اشخاص حقیقی و حقوقی و سرمایه داران و مغایر با اهداف مقنن و فلسفه وجودی مناطق آزاد تجاری و صنعتی است و بنا به مراتب معروض و تعارض مفاد بند ۶ راهبردها و بند ۲ راهکارهای عملیاتی بخش (ب) تصویب نامه شماره ۱۸۴۱۶ت۱۹۳-۵-۱۳۹۴م۹م۸ هیأت وزیران مبنی بر حذف گمرک سازمان مناطق آزاد و جایگزینی گمرک جمهوری اسلامی ایران به دلیل مغایرت و تعارض آن با قانون به شرحی که گذشت استدعای رسیدگی و ابطال آن مزید امتنان است."

۲- متن سدهای مورد اعتراض به شرح زیر است:

" بند ۶ راهبردها،

۶- حذف گمرک سازمان مناطق آزاد تجاری-صنعتی از ساختار و تشکیلات مناطق آزاد تجاری-صنعتی
بند ۲ راهکارهای عملیاتی،

۲- دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی مکلف است ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این تصویب نامه نسبت به حذف گمرک منطقه آزاد تجاری-صنعتی از ساختار و تشکیلات مناطق آزاد تجاری-صنعتی اقدام نماید."

۴- در پاسخ به شکایت مذکور، معاون امور حقوقی دولت به موجب لایحه شماره ۱۱۳۱۳۷، ۲۹۳۲۰-۱۳۹۸م۹م۶ توضیح داده است که

"۱- ماده ۱ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی اساساً ناظر به اجازه ایجاد سه منطقه است و حکمی در مورد ایجاد ساختار گمرک نداده است. همچنین در ماده ۴ قانون یاد شده دولت مسئولیت تصویب آیین نامه ها و اساستنامه سازمان منطقه و برنامه های عمرانی ... را بر عهده دارد که یا توجه به مسئولیت تصویب اساستنامه می تواند ساختار سازمانی مناطق آزاد را تعیین نماید.

۲- ماده ۱۴ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی نیز مقرر نموده است:

«ماده ۱۴- مبادلات بازرگانی مناطق یا خارج از کشور پس از ثبت گمرکی از شمول مقررات صادرات و واردات مستثنی هستند و مقررات صدور و ورود کالا و تشریفات گمرکی در محدوده هر منطقه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید مبادلات بازرگانی مناطق یا سایر نقاط کشور اعم از مسافری و تجاری تابع مقررات عمومی صادرات و واردات کشور می باشد.»

ماده ۱۴ نیز حکمی در مورد ساختار تشکیلات مناطق نداده است. بلکه صرفاً ثبت گمرکی در مناطق آزاد را مقرر نموده و علاوه بر این مرجع تعیین تشریفات گمرکی را نیز هیأت وزیران تعیین نموده است. با توجه به مراتب فوق هیأت وزیران تکلیفی برای اینکه در ساختار مناطق آزاد گمرک لحاظ شود نداشته است و به همین جهت می توانسته

واحد گمرک را از ساختار منطقه حذف نماید. بدیهی است حذف ساختار موجب عدم اجرای ماده ۱۴ قانون نخواهد شد. زیرا مطابق ماده ۱۴ همچنان ورود کالا در مناطق صرفاً متضمن ثبت گمرکی است و موجبی برای عدم رعایت مقررات واردات و صادرات مناطق مزبور نیز نمی شود. بلکه هر سازمانی که مسئولیت اداره گمرک منطقه آزاد را بر عهده داشته باشد باید همچنان مطابق آیین نامه مقررات صادرات و واردات مناطق و ماده ۱۴ قانون اقدام نماید. ضمناً شاکی هیچگونه موردی که موجب شده باشد آیین نامه مقررات صادرات و واردات مناطق یاد شده اجرا نشده و ثبت گمرکی صورت نگرفته باشد ارائه نداده است. بدیهی است مواد ۱۱۲ قانون برنامه پنجم توسعه و نیز ماده ۶۵ قانون برنامه ششم توسعه نیز ناظر به تأکید بر اجرای قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی بوده و در نتیجه موجب تغییر در مواد قانون مزبور نشده است.

۳- در قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۲ که مؤخر از قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی وضع گردیده است محدودیت های برای ورود کالا در مناطق مقرر شده و در ماده ۱۵۸ تصریح نموده است،

«ماده ۱۵۸ قانون امور گمرکی- به استثناء موارد مصرحه در این قانون نحوه ورود و صدور کالا. تحویل و تحول، نگهداری، محدودیتها و ممنوعیتها در مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی، حسب مورد تابع قوانین مربوطه است.»

بنابراین اجرای برخی محدودیت ها در مناطق آزاد طبق قانون امور گمرکی از جمله ماده ۲ آن بر عهده گمرک جمهوری اسلامی ایران است و سایر موارد مطابق ماده ۱۵۸ تابع قوانین مربوط به مناطق آزاد تجاری- صنعتی می باشد. همچنین با توجه به اینکه صدر ماده ۱۴ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد، مبادلات مناطق یا خارج از کشور تابع آیین نامه خاصی مصوب دولت نموده و ذیل آن تصریح نموده است که مبادلات بازرگانی مناطق یا سایر مناطق تابع مقررات عمومی صادرات و واردات کشور است. بنابراین دولت برای ارتقاء سلامت اداری مقرر نموده است که مسئولیت واحد گمرکی هر دو قسمت ماده ۱۴ بر عهده گمرک باشد و این امر دقیقاً در اجرای ماده ۹ ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با مفاسد است که مؤخر از قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی است.

مضافاً چنانکه ذکر شد در قانون حکمی بر منظور شدن گمرک در ساختار منطقه لحاظ نشده و مسئولیت تصویب اساسنامه مناطق و به تبع آن تعیین ساختار سازمان مناطق بر عهده دولت است.

۴- در بخشی از دادخواست مطروحه به مصوبات شورای عالی مناطق آزاد استناد گردیده است. حال آنکه مغایرت مصوبه هیأت وزیران با مصوبه شورای عالی مناطق آزاد که خود بر اساس تفویض اختیار هیأت وزیران موجودیت یافته است در شمار جهات درخواست ابطال مصوبات مندرج در مواد ۱۲ و ۸۰ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری محسوب نمی گردد.

۵- همچنین مطابق بند (ت) ماده ۳ قانون امور گمرکی «کنترل و نظارت بر امر عبور کالا از قلمرو کشور» از وظایف و اختیارات گمرک ایران می باشد. لذا از آنجایی که مناطق آزاد تجاری- صنعتی جزء قلمرو کشور محسوب می شوند، استقرار گمرک در مبادی ورودی و خروجی آن در راستای اجرای قانون می باشد.»

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۹، ۱۱/۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

اولاً گمرک مناطق آزاد تجاری-صنعتی از مصادیق ذکر شده در بند (الف) ماده ۱۱۲ قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹ و بند (الف) ماده ۶۵ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵ موده که بر اساس آن کلبه وظایف و اختیارات و مسئولیت های دستگاه های اجرایی دولتی مستقر در این مناطق به استثناء نهادهای دفاعی و امنیتی به عهده مدیران سازمان مناطق آزاد

واگذار شده است؛ نائباً مطابق بند (د) ماده ۹ قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب ۱۳۹۰ تصویب برنامه های راهبردی مشخص در مناطق آزاد تجاری- صنعتی صرفاً توسط هیأت وزیران مجاز است. نظر به اینکه بند ۲ راهکارهای عملیاتی مصوبه مورد شکایت از شمول برنامه راهبردی مستثنی بوده و هیأت وزیران در خصوص تصمیم گیری درباره راهکارهای عملیاتی حذف گمرک از ساختار و تشکیلات مناطق آزاد تجاری- صنعتی اجتناب نداشتند است. بنابراین بند (۶) راهبردها و بند (۲) راهکارهای عملیاتی بخش (ب) مصوبه شماره ۱۱۸۲۱۶ت.ر.ت ۵۰۱۹۳ هـ- ۱۳۹۴/۹/۸ هیأت وزیران، منافی قانون و خارج از حدود اختیارات هیأت وزیران وضع شده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می شود.

محمد کاظم بهرامی
رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

بمقتضای جایز

۱۳۹۴/۹/۸